

ende studier også ved læreanstalter med begrænset adgang. Han spurgte desuden, om ikke unge studerende fra andre nordiske lande burde nyde samme økonomiske støtte, som hvert land giver sine egne borgere.

U-lande og Biafra.

Under behandlingen af planen om det udvidede økonomiske samarbejde i Norden drøftedes også forholdet til udviklingslandene. Udenrigsminister Hartling gav tilsagn om, at Norden ligesom hidtil ville ligge i spidsen for en liberal udvikling af de økonomiske forbindelser med udenforstående lande. „Vi vil specielt ikke i arbejdet på at udvikle det økonomiske samarbejde i Norden glemme vore forpligtelser over for udviklingslandene.“ Den svenske handelsminister Gunnar Lange påpegede, at de nordiske lande er enige om at „heljärtat verka för ett preferenssystem som så effektivt som möjligt tillgodoser u-ländernas intressen.“ Han anså præferencer for gavnlige for dem end lavere told, f. eks. på tekstiler. Den svenske centerpartimand Sven Sundin gav udtryk for en lignende positiv indstilling.

Helt uden for de emner, som behandledes på sessionen, appellerede finlandssvenskeren Georg Ehrnrooth til de nordiske regeringer om at rejse spørgsmålet om Biafras skæbne i FN, f. eks. på grundlag af principperne i konventionen om folkemord.

Kulturel stimulans.

Generaldebatten beskæftigede sig næsten udelukkende med problemer direkte eller indirekte knyttet til det udvidede nordiske samarbejde. Kun en passant behandledes andre spørgsmål, som når Bertil Ohlin udtalte, at økonomien jo ikke er alt. „Nordek skulle föra de nordiska folken närmare varandra i det dagliga praktiska arbetet och skulle säkerligen ge betydande kulturella stimulanser. Även därvidlag skulle vi ge varandra här uppe i Norden mer än vi gör i dag.“

Kamp mod narkomanien.

Det norske medlem Berte Rognerud af Høire var en af de få, der talte om andet end økonomi. Hun manede til kamp mod narkomanien, „en motoffensiv, en samlet samordnet krig mot ivesenet, hvor hele Norden må stå samlet“ og opfordrede de

andre lande til også at skærpe deres straf for narkotikahajer, der driver en geschæft, som „er noe av det skitneste et menneske kan ta seg til.“ Hun fandt det i høj grad påkrævet, at samarbejdet på dette område mellem de nordiske lande intensiveredes og udbyggedes, og at der i de nordiske myndigheders regie etableredes et eget organ til at koordinere kampen mod denne menneskeheds svøbe.

Nordiske fællesinstitutioner.

Et interessant emne i debatten var spørgsmålet om, hvilke fælles institutioner der ville behøves i et udvidet økonomisk samarbejde, og hvilken plads Nordisk Råd som parlamentarisk organ burde indtage i dette samarbejde.

Om institutionerne var der ikke fuld enighed mellem eksperterne. Fra finsk, norsk og svensk side foreslog man oprettelse af et ministerråd med en minister fra hvert land som fast medlem og med deltagelse af fagministre efter arten af de behandlede sager. Under ministerrådet skulle en embedsmandskomite have hovedansvaret for den effektive gennemførelse af samarbejdsoverenskomsten. Tillige foresloges oprettet permanente samarbejdsudvalg for de større sagområder og et fælles sekretariat under ledelse af en generalsekretær. Ministerrådet skulle — som i EFTA — kunne fatte bindende beslutninger vedrørende gennemførelse af overenskomsten, dog således at der krævedes enstemmighed undtagen i procedurespørgsmål.

De danske eksperter lagde megen vægt på, at der tilvejebragtes „et egentligt nordisk organ, som får hovedansvaret for den effektive gennemførelse af samarbejdet, herunder at udfylde opgaven som forslagsstillende organ i det nordiske samarbejde“. For at opnå dette foreslog man — ud over ministerrådet og embedsmandskomiteen — at der i stedet for sekretariatet oprettedes et samarbejdsnavn bestående af 9 medlemmer, 2 fra Danmark, Finland og Norge og 3 fra Sverige. Dette navn skulle udarbejde og for ministerrådet forelægge de forslag, som var nødvendige for at gennemføre samarbejdet. Hvert af de 9 nævnsmedlemmer skulle have sit sekretariat og de — også af de andre landes repræsentanter — foreslåede permanente samarbejdsudvalg for de større